

Globalizáció és visszásságai

...a válság éveit alatt

Végh Marcell Zoltán
Doktorandusz hallgató

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani Doktori Iskola

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalomjegyzék

- Stiglitz munkássága
- Globalizáció és visszasságai
- Mi változott azóta?
- Összegzés
- Források

Stiglitz munkássága

- Alma mater: MIT
- Katedra: Columbia University
- Chairman of Economic Advisers (1995-97)
- Világbank vezető közgazdásza (1997-2000)
- Initiative for Policy Dialogue (2000)
- Nobel-díj: 2001

Stiglitz munkássága

- Új-keynesianista közgazdász
 - Piaci fundamentalizmus kritikusa:
 - Piac mindenhatósága
 - Teljes foglalkoztatottság
 - Egyensúlyi modellek helyett
 - Tökéletlen verseny híve:
 - Ragadós árak, ragadós bérek
 - Piaci kudarcok tartós fennmaradásának elméleti megalapozása
 - “The joke was that you could teach a parrot to be an economist simply by repeating ‘demand and supply.’”

Stiglitz munkássága

- Nobel-díj: információs aszimmetria vizsgálata
 - ‘Information and the change in the paradigm of Economics’
 - Nem csak piaci, de politikai rendszerek aszimmetriái
 - “The hand may be invisible but it is simply not there – or at least that if is there, it is palsied” Stiglitz (2001), 473. o.
 - Kis információeloszlás-egyenlőtlenségek- \rightarrow nagy változás a piaci eloszlásban (ld. még: Akerlof, tragacspiac)
 - Létezik-e Pareto-hatékonyság?
 - Kormányzati beavatkozás optimuma?
 - “Asymmetries of information are related to asymmetries of economic (market) power.”

Globalizáció és visszásságai

- Megjelenés: 2002
- A harmadik világ fejlődési problémáit mutatja be, melyek megalapozták az elméleteit
- A globalizáció és a pénzügyek
 - Világkormány helyett...
 - ...IBRD, IMF, WTO
 - Eredeti céljaik és...
 - ...ezzel szemben a piaci fundamentalizmus
- IMF-modellek: versenyző piacok modelljei
 - Nincs piaci kudarc, a munkanélküliség
 - Tárgyalásoknál hatalmi aszimmetria

Globalizáció és visszásságai

- A washingtoni konszenzus kritikája
 - Privatizáció?
 - Liberalizáció?
 - Külföldi beruházások ösztönzése?
- Jólét leszivárgásának elmélete – nem valósul meg
- Példa: Dél-Korea válsága
- Egyéb anomáliák:
 - Oroszország és a privatizáció
 - Fair-trade agreement
- A hitelszerződés védelme érdekében átvágjuk a társadalmi szerződést

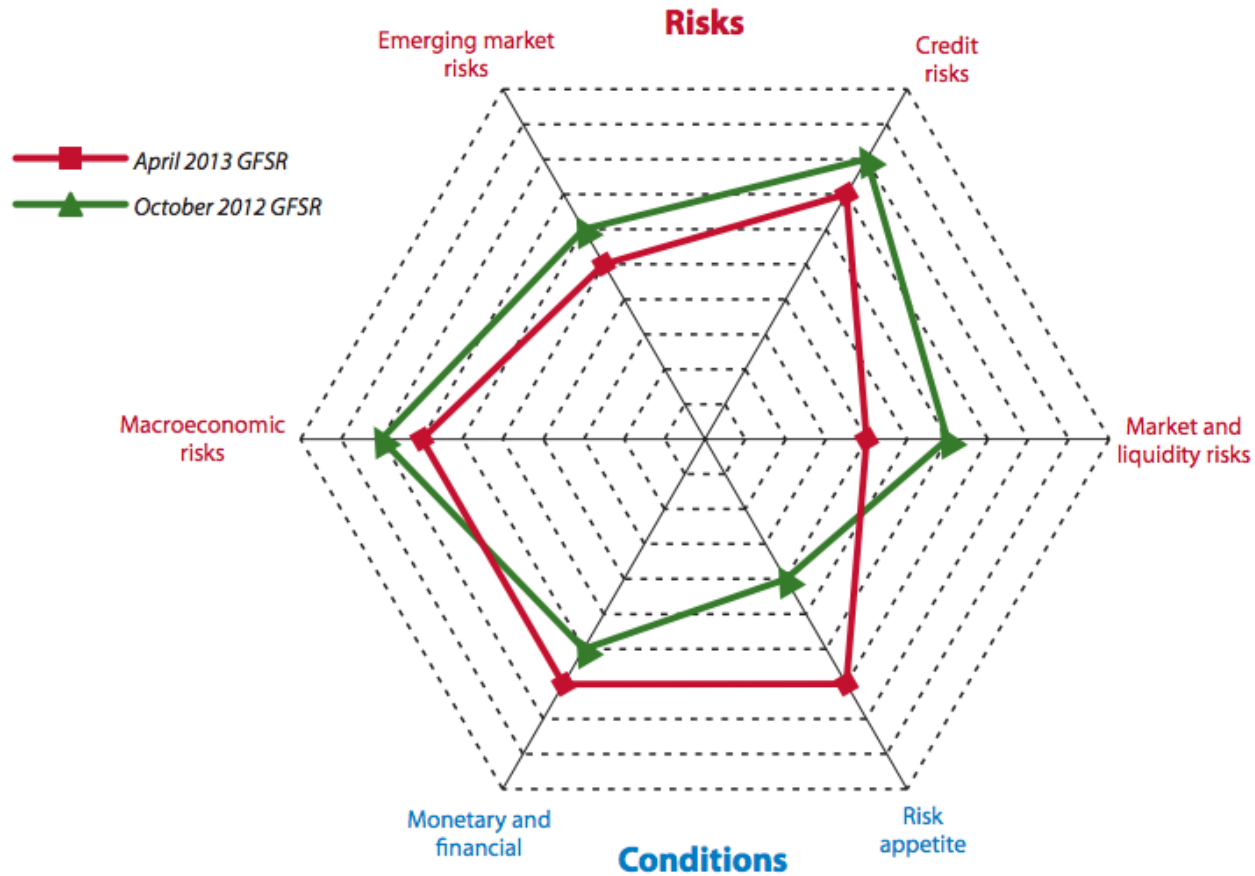
Mi változott azóta?

- Nem a globalizáció kritikusa
- Globális közjavak
- Intézmények fejlesztése
- Moral hazard – a kihelyezésnél mint a visszafizetésnél
- A globalizáció mint a kifosztottság jelképe
- Keynesi válságkezelés kritikája
- Deficitfinanszírozás nem sikeres
 - Nemzetközivé vált a környezet – együttműködés kell
 - Működik-e a multiplikátor-hatás?
 - Eladósodottság – új elem, vagy mégsem?
 - Kinőhető-e az államadósság?
- Nincs új elmélet, ami megoldaná a válságot

Mi változott azóta?

- Változások az IMF-ben (IMF 2011)
 - Válság – megnövelt hitelezési kapacitás
 - Rugalmasabb megállapodások
 - Kormányzati reformok
 - BRIC-országoknak és
 - Fejlődő országoknak nagyobb hangsúly
 - Igazgató Tanács megújulása
 - Szociális védelem erősítése, főként a fejlődő országokban
 - Egyre kevésbé megszorítás-párti, ld. Reinhart-Rogoff (2010)
- A Stiglitz-jelentés (Stiglitz 2010)
 - Társadalmi nyomás a statisztika szerepének újraértékelésére
 - Jövedelem-eloszlás fontossága, GDP-kritika
 - Termelésről a hangsúly a lakosság jólétre, fogyasztásra, a fenntarthatóság tükrében

Globális pénzügyi stabilitási térkép

Source: IMF staff estimates.

Note: Away from center signifies higher risks, easier monetary and financial conditions, or higher risk appetite.

Forrás: IMF (2013)

Mi változott azóta?

- Jövedelemkülönbségek (Stiglitz 2012)
 - ‘Price of Inequality: How Today's Divided Society Endangers Our Future’
 - Az amerikai álom válsága
 - Az életkilátásokat nagyban meghatározza
 - Szülők végzettsége
 - Anyagi helyzete
 - Kitörési esély minimális
 - “There has been no improvement in well-being for the typical American family for 20 years.”
 - “The inequality gap is becoming a chasm.”

Összegzés

- Társadalmi válság kikezdi a piacgazdaságba és a demokráciába való hitet (Krugman 2012)
- A keynesi válságkezelés globális környezetben csak globális koordináció mellett alkalmazható
- Az új klasszikus makroökonómia nem tudja kezelni az aktuális egyensúlyhiányt
- Megszorításokkal még egy ország sem kerekedett felül a válságon
- Globális intézmények igénye
- Az IMF megpróbálja visszaszerezni régi elismertségét

Források

- Fn.hir24.hu - A világ legdrágább elírása:
<http://fn.hir24.hu/gazdasag/2013/04/29/a-vilag-legdragabb-elirasa/>
- IMF's Response to the Global Economic Crisis:
<http://www.imf.org/external/np/exr/facts/changing.htm>
- IMF (2011): IMF Board Approves Far-Reaching Governance Reforms. IMF, Washington. Forrás:
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/survey/so/2010/NEW110510B.htm>
- IMF (2013): Global Financial Stability Report - Old Risks, New Challenges. IMF, Washington.
- Krugman P. R. (2012): End This Depression Now! W. W. Norton & Company, New York.
- Reinhart-Rogoff (2010): Growth in the time of debt IN NBER Working Paper Series. National Bureau Of Economic Research, Cambridge

Források

- Spiegel.de - Interview with Economist Joseph Stiglitz: 'The American Dream Has Become a Myth'.
<http://www.spiegel.de/international/world/inequality-in-the-us-interview-with-economist-joseph-stiglitz-a-858906.html>
- Stiglitz, J. E. (2001): Asymmetries of Information and Economic Policy. <http://www.project-syndicate.org/commentary/asymmetries-of-information-and-economic-policy>
- Stiglitz, J. E. (2010): The Stiglitz Report – Reforming the international monetary and financial systems in the wake of the global crisis. The New Press, New York.
- Stiglitz, J. E. (2012): Price of Inequality: How Today's Divided Society Endangers Our Future. W. W. Norton & Company, New York.
- Stiglitz, J. E. (2001): Information and the change in the paradigm of Economics. Columbia Business School, New York.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Végh Marcell Zoltán
Doktorandusz hallgató
vegh.marcell@eco.u-szeged.hu

Jelen előadást „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítójú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.